

Interpellation: När ska vårdplatsbristen i Region Västerbotten åtgärdas?

I revisionens fördjupade granskning 3/2025 Planering av vårdplatser konstateras att vårdplatsbristen inom sjukhusvården är ett långvarigt problem och att hälso- och sjukvårdsnämnden inte har säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av vårdplatssituationen. Revisionen pekar särskilt på att det saknas en övergripande helhetsbild av vårdplatsbehovet samt tydliga ramar för hur planering och dimensionering ska genomföras.

Enligt rapporten saknas cirka 127 vårdplatser utifrån Socialstyrelsens behovsmodell, vilket motsvarar ett underskott på omkring 28 procent. Samtidigt har det totala antalet vårdplatser minskat över tid, från 578 platser den 1 januari 2022 till 548 platser i slutet av 2025.

Beläggingsgraden uppgick 2024 till i genomsnitt 101,7 procent, vilket ligger långt över Socialstyrelsens riktvärden på cirka 85–95 procent. Mellan 2021 och 2024 har beläggningen dessutom ökat med 13,6 procent. Regionen hade under 2024 flest överbeläggningar och utlokaliserade patienter i landet per 100 disponibla vårdplatser och dag, och samma mönster kvarstår i början av 2026. Detta är också något som Inspektionen för vård och omsorg har uppmärksammat i sin tillsyn.

Granskningen visar vidare att situationen vid Norrlands universitetssjukhus varit så ansträngd att sjukhuset vid upprepade tillfällen har behövt gå upp i förstärknings- eller stabsläge för att hantera vårdplatsbristen.

Sammantaget beskriver revisionen en situation där vården under lång tid bedrivits över sin kapacitet, samtidigt som den strategiska styrningen varit otillräcklig. Detta trots att regionen under 2025 tilldelats cirka 200 miljoner kronor i statliga medel för att stärka tillgänglighet och kapacitet.

Från Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna har vi återkommande lyft vårdplatssituationen som mycket allvarlig.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson:

Hur förklarar du att antalet vårdplatser har minskat sedan 2022, trots ett dokumenterat underskott och ökande vårdbehov?

Vilka konkreta åtgärder har vidtagits för att minska Region Västerbottens mycket höga nivåer av överbeläggningar och utlokaliseringar, och vilka resultat har dessa gett?

Hur ser du på att beläggingsgraden överstiger 100 procent, och vilka åtgärder avser du vidta för att nå Socialstyrelsens riktvärden?

När bedömer du att regionen kan uppnå en vårdplatskapacitet som motsvarar det beräknade behovet enligt Socialstyrelsens modell?

Vilka förändringar av styrning och uppföljning avser du att genomföra för att säkerställa att situationen inte fortsätter att hanteras i ett permanent krisläge?

Nicklas Sandström (M)

Regionråd i opposition